

**MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**SANAYİ
BÖLGELERİNDE
KURULAN
MESLEKÎ EĞİTİM
MERKEZİ /
İRTİBAT BÜROLARI**

MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**SANAYİ BÖLGELERİNDE KURULAN
MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ /
İRTİBAT BÜROLARI**

Ocak- 2022

TAKDİM

MAHMUT ÖZER
T.C Millî Eğitim Bakanı

Mesleki eğitim, ülkemizin sosyoekonomik kalkınma modelinin en önemli araçlarından biridir. Kalkınmada önemli unsurlardan biri de yerli ve millî ürettir. Yerli ve millî üretimin en temel esası, bu üretimi sağlayabilecek niteliğe sahip olan millî iş gücüdür. Millî iş gücünün oluşumu için öncelikle insan kaynağına, sonrasında ise bu insan kaynağını ihtiyaca göre şekillendirecek olan eğitim sistemine ihtiyaç vardır. Dolayısıyla eğitim sistemi ile sosyoekonomik kalkınma arasında doğrudan bir ilişki bulunmaktadır. Bu sebeple Millî Eğitim Bakanlığı olarak doğru, kaliteli ve ihtiyaca yönelik eğitim sistemi oluşturmaya ve böylelikle ülkemizin üretim gücüne güç katacak nitelikli personel teminini sağlamaya yönelik çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Ülkemizin üretim gücüne katkı sağlayacak en önemli unsurlardan birinin “mesleki eğitim” olduğu bilinciyle bu alandaki eğitim sistemimizi daha üst seviyelere taşıma gayreti içerisinde yeni bir paradigma değişimine gidiyoruz.

Bu değişime temelden başlayarak mesleki eğitimin içerisinde Ahilik Kültürünün taşıyıcısı niteliğindeki mesleki eğitim merkezlerini glendirmektediriz.

Ecdadımızın mirası olan esnaf ve zanaatkarların Türk kültürü ve İslm ahlakı ile yetiştiği Ahilik geleneğinin günümüz temsilcileri niteliğindeki mesleki eğitim merkezlerinde yetişen çıraklar, kalfalar ve ustalar, günümüzde hem bu kutlu geleneğimizi sürdürmekte hem de sanayimizin ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücüne katkı sağlamak- tadır. Kalfa ve usta olarak mezun olmadan önce çırak ğrenci olarak mesleki eğitim merkezlerimize kayıt olan bu öğrencilerimizin en önemli özelliği, mesleklerini için mutfağında yani işletmelerde ğrenmeleridir. Haftada 1 gün okulda gördükleri teorik eğitimin yanı sıra haftada 4 gün işletmelerde pratik eğitim alan bu öğrencilerimiz mezun olduklarında yetişmiş birer nitelikli iş gücü olarak ülkemizin insan kaynaklarında yerlerini almaktadır. Alanlarında iyi yetişmiş birer usta oldukları için işverenler tarafından hiç zaman kaybetmeden istihdam edilen mesleki eğitim merkezi mezunlarımızın istihdam oranı %88'dir. Mesleki Eğitim Merkezlerinin bu yüksek istihdam potansiyelini daha da artırarak ülkemizin iş gücüne ve istihdam oranına katkı sağlamak amacıyla Bakanlık olarak bazı alış- malarda bulunduk. Mesleki eğitim merkezlerinden önceki yıllarda kalfalık ve ustalık belgesi almış olanların fark derslerini tamamlayarak "Meslek Lisesi Diploması" alabilmeleri için 14.08.2020 tarihi itibarıyla "Telafi Programı" başlattık. Böylelikle mesleki eğitim merkezi ğrencilerinin lise mezunu sayılmalarının önündeki en büyük engel kaldırılmış oldu.

Ulusal ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği içerisinde mesleki eğitim merkezlerinin tanıtımına ve yaygınlaştırıl- masına yönelik çeşitli faaliyetler gerçekleştirdik. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile imzalanan "Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme İş Birliği Protokolü" kapsamında okullarda görev yapan yöneticilere, öğretmenlere ve sektör temsilcile- rine yönelik hizmet içi eğitim verilerek turizm sektöründe çalışanların kalfalık, ustalık ve usta ğreticilik sınav ve belgelendirme faaliyetlerinin tanıtımı ve katılımların artırılmasını hedefledik. Adalet Bakanlığı ile imzalanan " Eğitim ve ğretim İş Birliği Protokolü" kapsamında ise 17 ilde bulunan ceza infaz kurumları bünyesinde 19 Adalet Mesleki Eğitim Merkezinin açılışını yaptık. Böylelikle hükümlü ve tutukluların "Kalfalık / Ustalık Belgesine ve Meslek Lisesi Diplomasına" sahip olmalarına imkân sağladık.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile imzalanan "Mesleki ve Teknik Eğitim İş Birliği Protokolü" kapsamında mesleki eği- tim merkezlerini OSB'ler içerisinde konumlandırarak eğitimle sanayi arasındaki koordinasyonunun daha yakından sağlanmasını temin etmiş olacağız. 77 ildeki 251 Organize Sanayi Bölgesi ile 4 ildeki 4 sanayi sitesi, en az bir mesleki ve teknik Anadolu lisesi ya da mesleki eğitim merkeziyle eşleştirilmek suretiyle toplam 255 Sanayi bölgesinde 255 mesleki eğitim merkezi irtibat bürosu açılmıştır. Böylelikle daha dinamik eğitim müfredatı, daha dinamik eği- tim materyalleri ve bizzat çalışarak öğrenen daha dinamik bir insan kaynağına kavuşulacaktır. İşverenleri eğitim sürecinin tamamına dhil ediyoruz. Artık sektörün temsilcileriyle birlikte mesleki eğitim verdiğimiz tüm alan- larda müfredatı birlikte güncelliyor, öğrencilerimizin işletmedeki beceri eğitimlerini birlikte planlıyoruz. En kritik tamamlayıcı hamle artık bu iş birliklerimizde istihdam öncelikli, istihdam garantili eğitim vermeye başlamaktır.

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Artık sektör “Aradığım elemanı bulamıyorum.” endişesi taşımayacaktır. Bakanlık olarak gerçekleştirdiğimiz tüm bu faaliyetlerin ülkemiz ve milletimiz adına hayırlara vesile olmasını temenni ederim.

Ülkemizin nitelikli iş gücü ihtiyacı çerçevesinde öğrencilerin; ilgi, istek, yetenek ve kişilik özelliklerinin ortaya çıkarılması, başarılı ve mutlu olabilecekleri bir mesleği seçmeleri için meslekler hakkında bilgilendirilmeleri, eğitim sistemi ile çalışma hayatı arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi ülkemiz insan kaynağının geliştirilmesi açısından büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda Mesleki Eğitim Merkezleri, ülkemizin meslek sahibi insan ihtiyacını karşılayabilmek adına çalışmalarını sürdürmektedir.

Mesleki Eğitim Merkezleri, ortaöğretim kademesinde bulunan bir mesleki eğitim okuludur. Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren okullarımızdan Mesleki Eğitim Merkezlerinde, 9 Aralık 2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 6764 sayılı Kanun ile çıraklık eğitimi zorunlu eğitim kapsamına alınmış ve Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumu olarak yapılandırılmıştır. Eğitim süresi 4 yıldır.

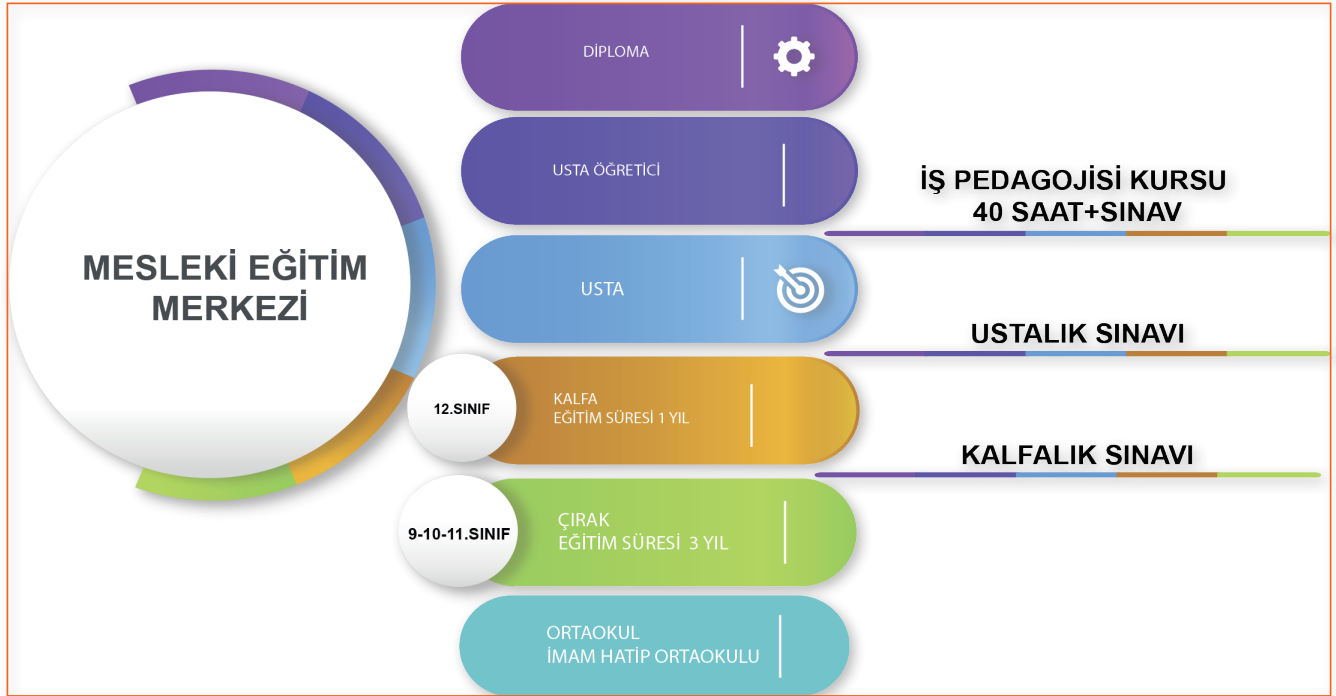
1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 26'ncı maddesine göre: *Ortaöğretim; ilköğretime dayalı dört yıllık zorunlu örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumları ile **mesleki eğitim merkezlerinin tümünü kapsar**. Bu okul ve kurumları bitirenlere, bitirdikleri programın özelliğine göre diploma verilir. Ancak mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin diploma alabilmeleri için Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen **fark derslerini tamamlaması** zorunludur.*

Mesleki Eğitim Merkezinde okuyan öğrencilerden meslek lisesi mezunu olmak isteyenlerin almaları gereken fark dersleri Talim ve Terbiye Kurulunun 19.07.2019 tarihli ve 18 sayılı kararı ile kabul edilmiş ve 2019-2020 eğitim ve öğretim yılından itibaren mesleki eğitim merkezi öğrencilerine yönelik olarak "**Diploma Programı**" uygulamaya konulmuştur.

Mesleki eğitim merkezlerinden önceki yıllarda kalfalık ve ustalık belgesi almış olanların da fark derslerini tamamlayarak meslek lisesi diploması alabilmeleri için 14.08.2020 tarihi itibarıyla **"Telafi Programı"** başlatılmıştır. Böylelikle mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin lise mezunu sayılmalarına yönelik en büyük engel kaldırılmıştır.

Kalfalık/Ustalık Belgesi ve Diploma

Mesleki eğitim merkezi programı; okulda verilen teorik eğitim ile işletmelerde yapılan pratik eğitimin bir bütünlük içerisinde uygulandığı, bireyleri bir mesleğe hazırlayan, mesleklerinde gelişmelerine olanak sağlayan, kalfalık/ustalık belgesine ve diplomaya götüren program türüdür. Mesleki Eğitim Merkezlerinde eğitim süresi 4 yıldır. 11'inci sınıf sonunda yapılan beceri sınavında başarılı olanlara **"Kalfalık Belgesi"**, 12'nci sınıf sonunda yapılan beceri sınavında başarılı olanlara **"Ustalık Belgesi"** ve fark derslerinin tamamlanması halinde **"diploma"** verilir.

TEORİK VE PRATİK EĞİTİM

Mesleki Eğitim Merkezi öğrencileri haftada 1 veya 2 gün **okulda** teorik eğitim, 3 veya 4 gün **işletmelerde** pratik eğitim alırlar.

Mesleki Eğitim Merkezlerine Kayıt Olma Şartları

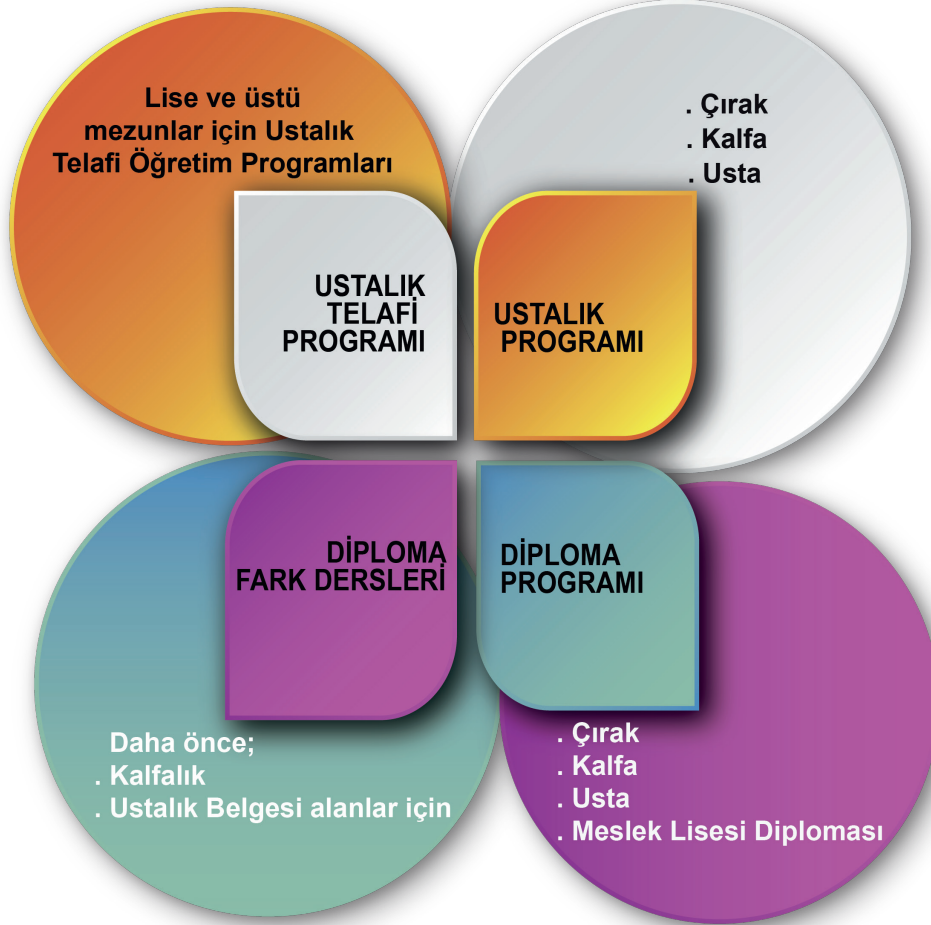
Mesleki Eğitim Merkezlerine öğrenci olarak kayıt olma şartları şöyledir:

1. En az ortaokul veya imam hatip ortaokulunu bitirmiş olmak.
2. Sağlık durumu ilgili mesleğin öğrenimine elverişli olmak. Bu durum gerektiğinde sağlık/sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir.
3. Kayıt olacağı meslek dalı ile ilgili bir iş yeriyle sözleşme imzalamak (Sözleşme imzalanacak iş yerinde "Usta Öğreticilik Belgesine" sahip bir usta bulunması gerekir).
4. Kayıt için yaş sınırı yoktur. Öğrenci kayıtları yıl boyu devam eder.

USTALIK TELAFİ PROGRAMI

1. Millî Eğitim Bakanlığının 13.10.2021 tarihli ve 34541388 sayılı yazısı ile lise mezunu olan ve ustalık belgesine sahip olmak isteyenler için telafi programı uygulamaya konulmuştur. Bu programa göre; programın süresi, ilgili alan/dalın çerçeve öğretim programında belirtilen süre kadar olup en fazla 27 hafta olarak uygulanacaktır.
2. Programın eğitim içeriğinin tamamı işletmelerde yapılacaktır.
3. Eğitime bir işletme ile sözleşme yapıldıktan sonra başlanacaktır.
4. Eğitim sonunda başarılı olanlara "Ustalık Belgesi" düzenlenecektir.
5. Program 97 meslek dalında uygulamaya konulmuştur (İlgili alan/dallara ait "Ustalık Telafi Programı Çerçeve Öğretim Programları"na **meslek.eba.gov.tr** internet sayfasından ulaşılabilir.).

USTALIK TELAFI PROGRAMI

ÖĞRENCİNİN SOSYAL VE MALİ HAKLARI

İşletmeler; Mesleki Eğitim Merkezi Programı 9, 10 ve 11. sınıf öğrencilerine asgari ücretin %30'undan (2022 yılı için 1.276,02 TL), Mesleki Eğitim Merkezi programı 12. sınıf öğrencilerine ise asgari ücretin %50'sinden (2022 yılı için 2.126,7 TL) az olmayacak şekilde ücret öderler.

Mesleki Eğitim Merkezlerinin İşletmeler Açısından Avantajları

Eğitim süresince öğrencinin SGK (iş kazası ve meslek hastalığı ile genel sağlık sigortası) primleri devlet tarafından karşılanır. 9,10 ve 11'inci sınıflarda eğitim gören aday çırak ve çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere asgari ücretin net tutarının %30' undan; kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12'nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin %50' sinden az olmamak kaydıyla işletmelerce ödenen ücretin tamamı Devlet katkısı olarak işletmeye geri ödenir. Kamu kurum ve kuruluşlarına Devlet katkısı ödenmez.

USTA ÖĞRETİCİLİK BELGESİ (İŞ PEDAGOJİSİ KURSU)

İşletmeye çırak öğrenci alabilmek için iş yeri usta öğreticilik belgesine sahip usta bulundurulmalıdır (3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu, Madde 15). Ustalık veya iş yeri açma belgesine sahip olanlar ile en az ön lisans seviyesinde mesleki eğitim almış olanlar, okul ve kurumlarca açılan 40 saatlik yüz yüze "İş Pedagojisi kursu"na katılabilirler. İş pedagojisi kursu yüz yüze veya 16 saat uzaktan eğitim yoluyla yapılabilir. Kurs sonunda yapılacak sınavda başarılı olanlara "Usta Öğreticilik Belgesi" düzenlenmektedir.

Mesleki Eğitim Merkezlerinde 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu Çıraklık Eğitimi Uygulamaları kapsamında bulunan 33 alan ve 181 meslek dalında Kalfalık Belgesi, Ustalık Belgesi ile Meslek Lisesi Diploması verilmekte olup mezuniyet sonrası istihdam oranı yaklaşık %88'dir.

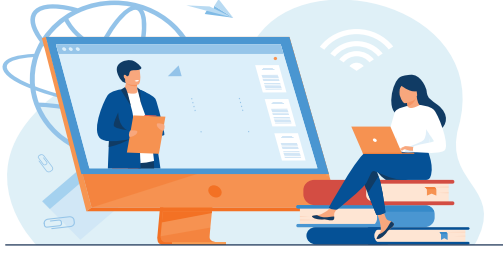
MESLEKİ EĞİTİMİ TANITMA VE YAYGINLAŞTIRMA PROJESİ (METYAP)

USTA ÖĞRETİCİLİK

(İŞ PEDAGOJİSİ KURSU)

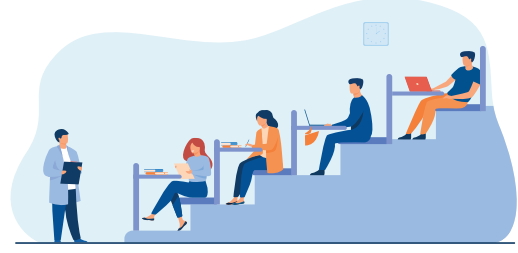
16 SAAT

İSTER UZAKTAN EĞİTİM İLE

40 SAAT

İSTER YÜZ YÜZE EĞİTİM İLE

SİZ DE USTA ÖĞRETİCİ OLABİLİRSİNİZ!

İŞ YERİNİZE
ÇIRAK ÖĞRENCİ VE STAJYER
ALABİLMEK İÇİN

ÇIRAK ÖĞRENCİ VE STAJYERLERE
DEVLET KATKISI İÇİN

ÇIRAK ÖĞRENCİ VE STAJYERLERİN
SGK ÜCRETLERİNİN DEVLET
TARAFINDAN KARŞILANMASI İÇİN

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİ

GELECEĞİN AHİLERİNİ
YETİŞTİRMEK İÇİN

BİLGİ VE TECRÜBELERİNİZİ
SİZDEN SONRAKİ NESİLLERE
AKTARABİLMEK İÇİN

ÜRETİM VE İSTİHDAMI
ARTIRMAK İÇİN

SANAYİ BÖLGELERİ İLE MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİ İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA MESLEKİ EĞİTİM

Organize Sanayi Bölgeleri (OSB), üretim ve hizmet sağlayan kurumların bir araya getirilerek belirli bölgelerde toplanmasıyla oluşan ve bölgenin ekonomisi üzerinde önemli rolü olan alanlardır. Ülkemizde de birçok alanda özel sektörün payının hızla artması ile kurulan OSB'lerin sayısında hızlı bir artış görülmüştür. 2019 yılı itibarıyla Türkiye'de tüzel kişilik kazandırılan OSB sayısı 308'e ulaşmıştır ve bu OSB'ler 77 ilde bulunmaktadır.

Sanayi Bölgelerinin Okullara Sunduğu İmkânlar

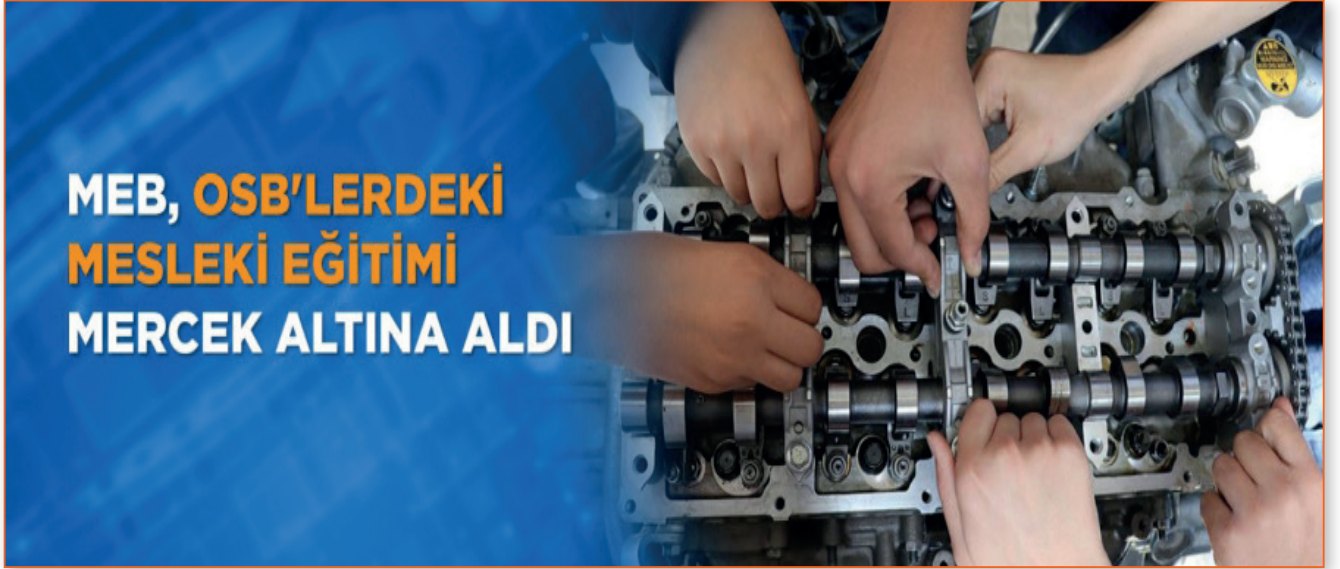
OSB'ler birçok üretim alanından sektör temsilcilerini bir arada bulundurmaktadır ve bu yönüyle mesleki ve teknik eğitimin niteliğini artırma açısından önemli bir potansiyele sahiptir. İşbaşı eğitim açısından sağladığı fırsatlar ve özel sektörle etkileşim arttıkça niteliği artan mesleki ve teknik eğitim kurumlarının OSB'ler içerisinde yer alması öğrencilere kendilerini geliştirme açısından birçok imkân vermektedir. Bu imkânlar,

- a. Birçok sektörde işbaşı eğitim olanaklarının artması,
- b. Mesleki derslere OSB içinde üretim yapan sektör temsilcilerinin katılması,
- c. Üretim yapan birçok kuruma ait süreçlerin gözlemlenmesi ve karşılaştırılabilmesi,
- d. Öğrencilerin OSB'de üretim süreçlerini sürekli gözlemleyebilmeleri dolayısıyla istihdam alanlarını yakından tanıyabilmeleridir.

SANAYİ BÖLGELERİNDE BULUNAN OKULLARIN SAYISAL VERİLERİ

OSB'lerde mesleki ve teknik eğitim, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (MTAL) ve Mesleki Eğitim Merkezi (MEM) olmak üzere iki farklı kurumda verilmektedir. 2021-2022 eğitim öğretim yılının ilk yarısında OSB'lerde yer alan mesleki ve teknik eğitim kurumlarında toplam 47.794 öğrenci eğitime devam etmektedir. Bu öğrencilerin 30.912'si (%64,67) MTAL'de, 16.882'si (%35,33) MEM'de bulunmaktadır. OSB kapsamındaki mesleki ortaöğretim kurumlarında eğitim alan öğrenciler, Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı tüm mesleki ortaöğretim öğrencilerinin yaklaşık %3'ünü oluşturmaktadır.

OSB kapsamındaki MTAL'lerde eğitim alan öğrenci sayıları incelenmiş, öğrenci sayılarının illere göre 40 ile 2.644 arasında değiştiği görülmüştür. İstanbul, Ankara, Bursa ve Konya illerinde diğer illere nispeten öğrenci sayısı daha fazladır. İller düzeyinde yapılan incelemelerde, OSB'lerde yer alan MTAL'lerde tercih edilen meslek alanlarının genellikle "elektrik-elektronik teknolojisi, makine teknolojisi, endüstriyel otomasyon teknolojisi, metal teknolojisi ve bilişim teknolojisi" alanlarında yoğunlaştığı tespit edilmiştir.

EN ÇOK TERCİH EDİLEN MESLEK ALANLARI

İller düzeyinde yapılan incelemede, birçok ilde OSB'lerdeki MEM'lerde öğrenci sayısının en yüksek olduğu meslek alanlarının "Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri, Motorlu Araçlar Teknolojisi ve Makine Teknolojisi" olduğu görülmüştür.

YÜKSEK İSTİHDAM ORANI

OSB'ler mesleki eğitimde öğrencilerin uygulama becerilerini geliştirmek için önemli bir potansiyele sahiptir. Mesleki ve teknik eğitim alan öğrencilerin staj ve işbaşı eğitimlerini yapabilecekleri birçok kurumun bir arada olması, bu öğrencilerin uygulamaya dönük becerilerini geliştirmeleri için öğrencilere çeşitli fırsatların sunulmasını sağlamaktadır. Mezunlarının istihdam oranlarının oldukça yüksek (%88) olduğu mesleki eğitim merkezlerinde öğrenciler yoğun işbaşı eğitimi almaktadır. OSB'lerdeki mesleki eğitim merkezlerinin yaygınlaştırılmasının, mezunların istihdam olanaklarını zenginleştireceği ve işbaşı eğitimi yaptığı işletmede istihdam edilen mezun oranını %75 artıracakı düşünülmektedir. OSB'lerde uygulamalı eğitimle yetişen mesleki eğitim merkezi mezunları özel sektörün usta ve kalfa ihtiyacını karşılayacaktır.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ KAPSAMINDAKİ FAALİYETLER

Başlatılan çalışmalar neticesinde Millî Eğitim Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Arasında “Mesleki ve Teknik Eğitim İş Birliği Protokolü” imzalanmıştır. Söz konusu protokol kapsamında taraflar aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştireceklerdir:

1. Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü bünyesinde OSB MEM kurulması,
2. OSB’lerde MEMP uygulamalarının yaygınlaştırılması ile eğitim ve öğretime katılımların artırılması,
3. OSB’lerde çalışanların kalfalık, ustalık ve usta öğreticilik sınav ve belgelendirme faaliyetlerinin tanıtımı ve katılımların artırılması,
4. Protokol kapsamındaki okullarda görevli yönetici ve öğretmenler ile OSB yöneticilerine yönelik hizmet içi eğitim/işbaşında eğitim/uzaktan eğitim düzenlenmesi,
5. Okul atölye ve laboratuvarlarının yeni teknolojilere dayalı olarak donatılması, desteklenmesi ve temrinlik malzeme desteği sağlanması,
6. Mezun öğrencilerin istihdamına katkı sağlaması,
7. Öğretim programlarının ve eğitim materyallerinin güncellenmesi,
8. Mesleki ve teknik eğitime yönelik etkinlikler (kariyer günü, rehberlik, yarışma, gezi vb.) ve farkındalık günleri düzenlenmesi.

İM ZALANAN PROTOKOLÜN GETİRİLERİ

Protokol kapsamında mesleki eğitim merkezlerinin sanayi bölgeleri içerisinde konumlandırılması ile eğitimle sanayi arasındaki koordinasyon daha da güçlenmiş olacaktır. 77 ildeki 251 organize sanayi bölgesi ile 4 ildeki 4 sanayi sitesi, en az bir mesleki ve teknik Anadolu lisesi ya da mesleki eğitim merkeziyle eşleştirilmiş ve bu sayede sanayi bölgelerindeki “Mesleki Eğitim Merkezi Programı” uygulamaları yaygınlaştırılması sağlanmış olacaktır. Eğitim öğretim ve belgelendirme faaliyetlerine katılımın da böylelikle artacağı öngörülmektedir. Katılımcılar ağırlıklı olarak bizzat üretim alanında işbaşında eğitim alarak mesleklerini öğreneceklerdir. Özetle daha dinamik eğitim müfredatı, daha dinamik eğitim materyalleri ve bizzat çalışarak öğrenen daha dinamik bir insan kaynağına kavuşulacaktır. Sanayi Bölgelerinde açılan “MEM İrtibat Büroları” ile işletmelerin nitelikli personel ihtiyacının karşılanmasına katkı sağlanacak ve böylelikle istihdam edilme oranı artacaktır. Sanayi bölgeleri ile eğitim kurumları arasında kurulan bu köprü, güçlü Türkiye’nin yapı taşlarından biridir.

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ / İRTİBAT BÜROSU FOTOĞRAFLARI

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ / İRTİBAT BÜROSU FOTOĞRAFLARI

TÜRKİYE'DE MESLEKİ EĞİTİMİ YENİ BİR EVREYE TAŞIYORUZ

GELECEK MESLEKİ EĞİTİMDE

MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

